

Sant Miquel de Terradelles

Santa Maria de Merlès

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Sector sud del terme municipal
Emplaçament A 3700 metres per pista forestal de la carretera BV-4401, punt quilomètric 10'200.

Coordenades:

Latitud: 41.92751
Longitud: 1.97599
UTM Est (X): 415097
UTM Nord (Y): 4642235

Classificació

Número de fitxa 08255 - 11
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Modern
Segle XII-XVII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: L'edifici actual està ben conservat ja que fou restaurat l'any 1982 pel Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona. Les obres de restauració que foren dirigides per l'arquitecte Antoni González i Moreno-Navarro van consistir en escatar el guix que recobria els paraments interiors, consolidar la coberta i reparar la teulada. També es va readaptar el portal i es va dignificar el temple per al culte.

Protecció Inexistent
Número inventari Sí, IPA. 3624
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada

Titular: Bisbat de Vic. c. Santa Maria, 1. 08500. Vic
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dt., 25/09/2007 - 02:00

Descripció

L'església de Sant Miquel de Terradelles es troba situada a l'extrem sud del terme municipal, uns metres a l'est del mas Terradelles.

Es tracta d'una església romànica d'una sola nau, de 10 x 3'35 m, coberta amb volta de canó d'arc de mig punt lleugerament apuntada, i amb un absis semicircular al costat de llevant. L'absis és cobert amb quart d'esfera i les seves dimensions són considerables ja que gairebé presenta la mateixa amplària que la nau de l'església. Està construït amb murs de maçoneria de pedres, en part, disposades en filades regulars. Al centre hi ha una finestra de doble esqueixada, coberta amb un arc de mig punt monolític i ornamentada amb relleus, a mode d'arquivoltes, amb decoracions de trena de corda en el seu arc. Al mur de ponent hi ha la porta d'entrada, restaurada, emmarcada amb brancals i llinda de pedra motllurada amb la data de 16 + 72 inscrita a la llinda. A l'interior s'han conservat, superposades, les restes de la primitiva porta romànica i les de la porta barroca. Sobre la porta hi ha una finestra coronada per dos arcs de mig punt, l'interior monolític i l'exterior adovellat. Corona la teulada un campanar d'espadanya de dos ulls, construït amb tres murets de pedra, coronat amb una coberta de fusta i teula àrab de doble vessant, que conté una campana provinent de Sant Miquel nou. La vella coberta de fusta, molt deteriorada, es va substituir per una d'idèntica de nova construcció.

Observacions:

Per la festa Major i un cop al mes es diu missa a Sant Miquel de Terradelles, tot i que es combina amb Sant Miquel de Terradelles nou.

Història

L'església de Sant Miquel de Terradelles es trobava dins l'antic terme del castell de Gaià, al comtat de Manresa i al de Vic. Les primeres notícies sobre l'església de Sant Miquel daten de l'any 1011, referides a l'existència d'un nucli de població i a la construcció de l'església, la qual fou substituïda al segle XII per l'actual. Abans del 1152 era parròquia independent i fou considerada com a filial de Gaià (Bages). Entre 1152 i el 1331, quan la visità el bisbe Galceran Sacosta, li foren concedides funcions parroquials i absorbí l'antiga parròquia de Sant Amanç de Pedrós. Al segle XIV, a causa de la disminució de la població, perdé el caràcter de parròquia i passà a ser sufragània de la parròquia de Santa Maria de Gaià. Al segle XVII i com a conseqüència de l'augment de població l'església fou modificada l'estructura de l'edifici: s'obrí la porta al mur de ponent (1672), es cobrí el campanar d'espadanya i s'enguixà l'interior.

Durant l'any 1838 es realitzà una nova i molt important reforma funcional de l'interior, possiblement a conseqüència de les recomanacions fetes durant alguna visita pastoral. L'espai interior de l'absis es transformà en sagristia mitjançant la construcció d'un envà que separava aquest espai de la resta de la capella. Aquest envà va ser decorat amb senzilles pintures al tremp, així com el retaule de l'altar nou. A l'interior de la sagristia es va instal·lar un rentamans.

Amb motiu de la reforma parroquial consegüent al Concordat de 1854, es pensà erigir de nou la parròquia de Sant Miquel de Terradelles. Van decidir erigir una església parroquial nova i una casa rectoral a uns 300 metres a l'oest de l'església romànica, les obres de les quals acabaren l'any 1887. Des d'aleshores l'església romànica de Sant Miquel de Terradelles fou abandonada i s'utilitzà, fins a la dècada dels 70 del segle XX,

com a magatzem del mas Terradelles.

Cap a l'estiu de 1970, la parròquia va endegar unes primeres obres de neteja, i el novembre de 1979, es va refer la teulada de la nau i es va enderrocar l'envà que delimitava la sagristia. El mateix any la parròquia va sol·licitar a la Diputació de Barcelona la col·laboració per a una intervenció més completa en les obres de reparació i consolidació. L'any 1982 es van realitzar les obres de restauració per part del Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona. Les obres foren dirigides per l'arquitecte Antoni González.

Bibliografia

AADD (1984). Catalunya Romànica. Berguedà. Volum XII. Enciclopèdia Catalana, S.A.

AADD (1995). Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Bages, Berguedà i Solsonès. Enciclopèdia Catalana, S.A.

AADD (1994). Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà. Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura.

BURON, Vicenç (1977). Esglésies romàniques catalanes. Guia. Artestudi Edicions.

GAVIN, Josep M (1985). Inventari d'esglésies. Berguedà. Edita Arxiu Gavín.

VIGUÉ, Jordi i BASTARDES, Albert (1978). El Berguedà, monuments de la Catalunya Romànica, 1. Artestudi Edicions.

Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Santa Maria de Merlès. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, revisat el maig de 2007.

